

ПОНАВЉАЊЕ ПОСТУПКА ЗБОГ ИЗМЊЕНЕ ПРАКСЕ ВКС

Измењена пракса ВКС не представља нов доказ због кога се може поновити правноснажно окончан поступак.

Из образложења:

"Првостепени суд је усвојио предлог за понављање правноснажно окончаног поступка јер је код идентичног чињеничног стања полицајцима (запослени у истој полицијској станици као и тужиоци) усвојен тужбени захтев с обзиром да је Врховни касациони суд уважио посебну ревизију и у решењу Рев2 1018/2014 од 01.10.2014. године променио ранију судску праксу у погледу става о тзв. интерној заштити. Наиме, ревизијски суд је заузео став да не постоји обавезност поступка интерне заштите у ситуацији када запослени остварују право на новчано потраживање, за разлику од ставова који су изражавали апелациони судови по коме је исцрпљеност претходне заштите у управном поступку и управном спору ради доношења одлуке о праву на накнаду трошкова превоза основна претпоставка за процену да ли у радњама тужене има незаконитог или неправилног рада. Због друкчијег решавања претходног питања и одлуке Врховног касационог суда (нов доказ), првостепени суд сматра да су се стекли услови за понављање правноснажно окончаног поступка.

Супротно, другостепени суд сматра да питање тзв. "интерне заштите" у текућој парници не представља претходно питање, нити се одлука Врховног касационог суда Рев2 1018/2014 може сматрати новим доказом. Понављање поступка по ставу жалбеног суда тражено је због погрешне примене материјалног права, због чега нису испуњени услови за понављање поступка.

Становиште жалбеног суда је правилно.

Претходно питање (да ли постоји право или правни однос - члан 12. ЗПП) представља питање када одлука суда у парници зависи од одговора да ли постоји један правни однос који није предмет спора и о коме није правноснажно одлучено од стране суда или другог органа. То је питање које је подобно да чини предмет грађанског спора да буде главно питање у неком другом судском или управном поступку. Из изложеног произишло би да питање тзв. "интерне заштите" у текућој парници не представља претходно питање (не може да буде предмет главног – самосталног захтева), него је услов за примену материјалног права, па нису испуњени услови за понављање правноснажно окончаног поступка из члана 422. тачка 8. раније важећег ЗПП.

Правноснажно окончан поступак може се због тзв. нових доказа (тачка 9) усвојити само ако су ти докази постојали до правноснажног окончања парнице, а странка без своје кривице није могла да их раније употреби. У конкретном случају, тужиоци сматрају да нови доказ представља ревизијска одлука која мења праксу. Али она не представља нов доказ из два разлога и то: први је што та одлука потиче из периода када је парница већ окончана и друго, одлука највишег суда по закону не представља разлог за понављање поступка. Законодавац је као разлог за понављање поступка предвидео одлуку Европског суда за људска права и Уставног суда као посебни разлог за понављање, а не и одлуку Врховног касационог суда када се постојећа пракса мења и право друкчије тумачи.

Имајући у виду изложено неосновани су ревизијски наводи у којима се истиче да постоје законски услови за понављање правноснажно окончаног

поступка јер је Врховни касациони суд одлуком из 2014. године имао за циљ обезбеђење јединствене судске праксе и судске заштите све у циљу успостављања владавине права и правне сигурности и ради потпуног остваривања, унапређења и поштовања зајемчених људских права. Као што је истакнуто законодавац у разлоге за понављање поступка одлуку Врховног касационог суда (измену судске праксе) није уврстио".

(Сентенца из решења Врховног касационог суда Рев2 788/2016 од 9.3.2017. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 24.4.2018. године)